Год. VIII София, Мартъ 1941 год. Бр. 7

Честита пролѣть

Здравецъ

Детски вестникъ за здравно възпитание, предпазна медицина и здравъ животъ

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 10 ЛВ.
НА НАСТОЯТЕЛИТѢ СЪ ОТСТЪПКА 20 ВА СТО
ОТ ВСЯКА ПРОДАЖБА ЕДНЪЗ БР. 2 ЛВ.

ИЗЛИЗА МЕСЕЧНО ПРЕЗЪ УЧЕБНАТА ГОДИНА ВЪ 10 БРОЯ
Гл. редакторъ: Д-ръ Н. СТАНЧЕВЪ—спец. по вжтр. и детски болести
Редакторъ-стопанинъ: Царевица Д-ръ Станчева
София, I. Сердика 18. II ет. Пощ. чек. сметка № 1413. Тел. 2-73-27

Одобренъ и препорѫчанъ отъ М-вото на народ. просв. съз. № 3441 отъ 9. X. 1936 г. и отъ Гл. Дир. нар. здраве съ окр. № 13245, 17. VIII 1935 год.

Сътрудничатъ именити наши детски писатели, лѣкари, педагози, художници, композитори и учители

Въ „Здравецъ" е членъ на „Бълг. журнал. д-во — София", съ преутвърденъ уставъ съ заповѣдь № 2908 отъ 20. X. т. г. отъ М-вото на вѫтрешнитѣ работи и народното здраве

Дайте ни чистъ въздухъ

Когато сте гладни или жадни, мили мой здравчета, вие не можете да търпите и лесно намирате хлѣба и водата, за да утолите тия нужди. Трѣбва, обаче, да се научите да задоволявате и друга една голѣма нужда на вашитѣ тѣлесни клетчици, отъ които сте построени. Това е гладътъ за чистъ въздухъ. Нуждата отъ кислородъ —животворния газъ, който се намира въ чистия въздухъ, за всѣка клетчица е неизмѣримо голѣма. Нѣма ли кислородъ — живота спира.

Безъ хлѣбъ и вода може да се живѣе нѣколко дни, но безъ въздухъ това е невъзможно. Затова, деца, научете се да цените чистия въздухъ! Търсете го навредъ — въ кѫщи, въ училището и на двора. Не го замърсявайте съ димъ и прахъ. Често отваряйте прозорцитѣ, не стойте въ задушена и непровѣтрена стая. Дойде вече пролѣтьта, времето се стопли. Не затваряйте прозорцитѣ си на стаята и се научете да спите така.

Искайте винаги чистъ въздухъ, както искате отъ малки вода и хлѣбъ. Той е сѫщо толкова необходима и незамѣнима храна, както хлѣба. Малкото детенце щомъ се роди, почва най-напредъ да диша като изплаче, а не търси веднага да сучи млѣко.

Дишайте винаги чистъ въздухъ и ще заякчите извънредно много здравето си. Дишайте и дълбоко, особено когато сте на полето и въ гората. Най-много се хранете съ чистъ въздухъ!

ЧИЧО ЗДРАВЕЦЪ

Слънце

Слънцето що грѣе
мило ни е братче,
всѣкога се смѣе,
никога не плаче.

Сутринь се събужда
рано като всички —
съ пѣсень го посрѣщатъ
веселитѣ птички.

И въ рѣката бистра
бърже то се мие,
въ цѣфналитѣ сливи
съ бѣлъ пешкиръ се трие.

Въ роснитѣ градини
слиза при нвѣтята
и кѫдето мине
пие имъ росата.

Като златна птица
свѣти надъ селата,
въ зрѣлата пшеница
грѣе като злато.

Има ли прозорецъ
дето не наднича?
Беднитѣ хора
слънцето обича.

Ако нѣкой легне
боленъ и нажаленъ,
то лѫчи протегне —
майчински го гали.

Отъ зори до вечерь
съ шепи ни раздава
Слънчо отъ далече
свѣтлина и здраве.

Асенъ Босевъ

Слънчеви деца

Всрѣдъ пролѣтни цвѣтя.

Н. Чакова

ЧУДНОТО ГОСТЕНЧЕ

Зънъ . . . зънъ . . . зънъ . . . позвъни нѣкой.

Мирка разтърка очи, обърна се къмъ вратата и прозореца и презъ сънь рече: „Влѣзъ, Елке, ела, заповѣдай!"

Но вмѣсто Елка на прозореца надниваше една чудна главичка, глава на чудно хубаво дете съ шапчица, като на кокиче, цѣло кокиченце! Мирка скочи, приближи се до прозореця, усмихна се и ласкаво попита: „Кого търсите, моля"?

Отвори, Мирке, отвори! Не ме ли познавашъ?

— Не, не те познавамъ, каза сконфузено Мирка. Какъ се казвашъ?

— Кокиченце. И тазъ добра, не ме познава! Отвори, моля те! Нима забрави, какъ хубаво си играхме, когато бѣше въ недѣля у лелкини си. Колко се радваше тогава и ни милваше менъ и моитѣ другарчета. Пъкъ ти . . .

И Мирка отвори, но все още очудено разглеждаше новото другарче.

— Влѣзъ, седни, моля, по-близо до печката!

— О не, да седнемъ, хе, тамъ на диванчето . . . — И недоизрекла, затече се почти и зашумѣ съ копринената си бѣла рокличка, разпери я, седна и се залюлѣ въ буенъ смѣхъ. — Колко ми е смѣшно! Какъ не можешъ да ме познаешъ и какъ чудно ме разглеждаше, Мирке! Хя, хя, хя . . . като нѣкоя непозната!

Действително, Мирка все още я разглеждаше въ недоумѣние. Ти си спомни, че въ недѣля, като ходи у лелкини, се намѣри въ градината цѣла леха бѣли, едри кокичета. Колко имъ се радва тогава, колко ги милва, какъ нѣжно имъ говори! Тя бѣше сама. Никой не я чу!

— Но тѣ съвсемъ не прилича на тебе, мило гостенче, — найпосле се реши да проговори тя. — Тѣ бѣха такива мънички, скромнички, срамежливички. И не знееха да говорятъ. А ти си цѣло дете. Истинско дете, облѣчено, бихъ казала, въ карнавално костюмче, за да приличишъ на кокиче. Не, не се шегувай! Кажи си истинското име и да започнемъ нашата игра. Азъ имамъ чудни играчки!

— О не, Мирке, не се шегувамъ. Вѣрвай ми! Азъ съмъ едно отъ онѣзи кокичета, съ които ти игра въ градината у лелкини си. Дойдохъ да ти върна визитата и да си поиграемъ пакъ. Ти си добро дете. Чуй, да ти кажа нашата тайна! Ние сме сѫщо такива деца като васъ и си имаме майчица нѣжна и красива, каквато ти си и сънувала. Денемъ сме малки скромни и свенливи цвѣтенца и мълчаливи, както ти каза, но нощемъ ставаме деца и ходимъ при добритѣ, при беднитѣ или болни деца да играемъ и ги веселимъ. И тогава сме такива весели и пачави като васъ. И бъдриви.

— Чудно! И вие си имате майчица!? А какъ се казва вашата майка?

— Амриха.

— Какво име

— Име на нимфа.

— Нимфа!? Та твоята майка нимфа ли е?

— Да, нимфа!

— Но нимфитѣ, азъ съмъ чувала, сѫ въображаеми сѫщества, такива само отъ приказкитѣ.

— О, не, лѫжешъ се, Мирке. Вие хората, даже и голѣмитѣ не познавате нашето царство, нашиятъ свѣтъ както трѣбва. Вие гледате на насъ цвѣтята, като на бездушни организми, които нищо не чуватъ, не виждатъ, не разбиратъ, които природата е създала само да красятъ гридинитѣ и горитѣ ви, или да събиратъ пчелитѣ ви нектаръ О, ако знаехте какъвъ редъ има у насъ, каква чувствителность и каква любовь и самопожертвуване; какъ обичаме нашата майчица, и какъ ни обича и тя, какъ се обичаме едно друго и какъ обичаме и васъ хората, особено децата! Че защо цъвтимъ толкова рано мислишъ? — Когато зимата ви измѫчи и ви дотегне, особено на беднитѣ хора, които нѣматъ дърва и на децата, които не могатъ да стоятъ дълго въ кѫщи, иде нашата добра майчица, буди ни отъ сънь и казва: „Хайде мили деца, хайде на работа, хайде да занесете несть на хората, че зимата е въ своя край!" Облѣче ни съ тѣзи бѣлички премѣни, които сама тя е изработила, наредимъ се две по две и хайде въ градината или въ гората, кѫдето тя е избрала и послушно заеме всѣко мѣстото си.

— Хъмъ! Азъ съмъ учила въ училище за васъ, чела съмъ и книжки, но такова нѣщо не знаехъ. Азъ знаехъ, че сте имали лоша майка, мащеха, която ви будѣла рано, но коя е тя . . . и повече нищо не знаехъ.

— О не, о не! Нашата майка е много добра и мила! И грижлива! Приближи да видишъ само какъ грижливо е изработила дрешкитѣ ни.

Мирка приближи. Действително, и най-сѫщата човѣшка рѫка не би могла да изработи тази чудна копринена тъкань, отъ която бѣха зеленитѣ чорапки и зелената пелеринка на кокиченцето и бѣлитѣ му роклички и шапчица.

— Ами кой ви храни? Тя ли пакъ и съ какво?

— Да, ти почна да се досещашъ. Пакъ тя. Тя подбира соковетѣ, сладки и хранителни, изъ почвата и ни ги поднася. Пъкъ ни учи и сами да ги разпознаваме.

— А когато пръцъвтите какво става съ васъ? Вие умирате или? — запита Мирка

— О не! Ние не умираме. Ние заспиваме тогава. Нѣма смъртъ въ нашето царство. Има заспиване и събуждане. Или има и смъртъ. Тя е страшна! Но тя се причинява отъ хората или отъ животинтѣ, когато минатъ връхъ насъ и ни стъпчатъ, или ни изкоренятъ.

— А когато ви беремъ цвѣтоветѣ?

— Тогава е полусмъртъ и страшно страдание! О. какъ боли, Мирке, какъ страшно плачатъ онѣзи другарчета, когато имъ окѫсатъ главичкитѣ. Не виждашъ ли, какъ скоро повѣхватъ, даже и въ чашата си вода!

Мирка се натѫжи. Тя скриномъ погледаше къмъ масата, на която бѣха натопени цѣлъ букетъ кокичета, които вчера й бѣ донесла една двугарка.

Кокиченцето разбра, но не погледна къмъ тѣхъ. То искаше да играе и да развесели Мирка. Скочи, грабна я за дветѣ рѫце и започна да се смѣе, да пѣе и да се върти около нея:

— Хей, цвѣтенца, ранобудни
Съ бѣли, хубави челца,
Хей станете и запѣйте
Пролѣть вече е дошла. . .

— — — — — — —

Врр . . . . р. . . . р. . . .

Завъртѣ се бързо, бързо, свѣткавично бързо колелцето.

Мирка се пусна и седна на диванчето. Зави й се свѣтъ.

— Ха, ха, ха! Зънъ! Умори ли се? Ха,.. ха .. зънъ... зънъ . . .

— — — — — — —

Мирка търкаше очи! Отвори ги и разгледа широко стаята, прозореця. До него бѣше седнала майка й и плетѣше.

— У, то било само сънь! — разсмѣ се тя. Да видишъ какво голѣмо кокиче сънувахъ, майко, цѣло дете като мене.

— Тъй ли, сладкото? приближи майка й я цѣлуна.

Мирка продължаваше да се смѣе. Тя си разказа съня, защото билъ „такъвъ смѣшенъ и глупавичъкъ", но тя никога не откѫсна вече кокиче, нито си купи да натопи на масата си, както обичаше по-рано да прави. И когато минаваше край цвѣтаркитѣ, които й поднасяха букетче кокичета, тя чуваше гласа на кокиченцето: . . . „а когато откѫснатъ главичкитѣ на другарчетата, какъ страшно ги боли, Мирке, и какъ плачатъ горкитѣ . . ." И бързо ги отминаваше.